Dosarul nr. 4-138/26;
4-26077785-24-4-18062026

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 septembrie 2026 orașul Criuleni

Judecătoria Criuleni, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător: Arapu-Buţco Alina
Grefieri: Irina Cotruța; Olga Babor
În lipsa participanților, citați legal,

a examinat în şedinţă de judecată publică, cauza contravențională de învinuire a lui **Ceban Maria** *****, născută la *****, identificator numeric personal: *****, domiciliată în r-nul *****, s.*****, în comiterea contravenţiei prevăzute de articolul 63 alineatul (2) Cod Contravenţional, -

Cauza s-a aflat pe rolul instanţei de la 18.06.2026 până la data de 11.09.2026.

Procedura de citare legal executată.

Asupra materialelor şi probelor prezentate, instanţa de judecată,

A C O N S T A T A T:

La data de 16 iunie 2026, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Criuleni (în continuare – IP Criuleni, Oleg Chirilov, a întocmit în privința lui Ceban Maria procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 303523, pe semnele contravenției prevăzute de articolul 63 alineatul (2) Cod Contravenţional, pe faptul că la data de 14 iunie 2026, aflându-se în sat.*****, raionul *****, Ceban Maria nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiunile de întreținere, educare și instruire a copilului minor – *****i, a.n.*****, manifestat prin aceea că în lipsă de supraveghere asupra fiului său, ***** a pătruns în gospodăria cet.Verdeș Vasile unde a deteriorat un geam de la casă, cauzându-i ultimului o pagubă în valoare de 2000 lei.

Ulterior, prin scrisoarea de însoțire nr. 34/31-5706 din 17.06.2026, dosarul contravențional de învinuire a lui Ceban Maria în comiterea contravenției prevăzute de articolul 63 alineatul (2) Cod Contravenţional RM, a fost expediat de către IP Criuleni în adresa Judecătoriei Criuleni, pentru examinare conform competenței, în conformitate cu prevederile art. 395 Cod contravențional.

Astfel, la 18 iunie 2026, în Judecătoria Criuleni a fost înregistrat dosarul contravențional întocmit de către agentul constatator al IP Criuleni pe numele lui Ceban Maria, pe faptul săvârșirii contravenției prevăzute în art. 63 alin. (2) Cod contravențional.

În ședința de judecată nu s-a prezentat niciun participant, din motive necunoscute, deși instanța a executat procedura de citare legală a acestora, fapt adeverit prin avizele de recepție anexate la filele dosarului 24, 25.

Articolul 454 alin.(1) Cod contravențional instituie că, cauza contravenţională se judecă în termen rezonabil, ținându-se cont de complexitatea cauzei, comportamentul participanţilor la proces, conduita instanţei judecătoreşti şi a agentului constatator, importanţa procesului pentru cel interesat.

Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanţă.

Astfel, având în vedere că participanții au fost informați în modul stabilit de lege despre ședința de examinare a cauzei contravenționale, dar nu s-au prezentat din motive necunoscute, prevalându-se de dispozițiile articolului 455 alineatul (2) și (3) Cod contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

În debut, instanţa de judecată, examinând procesul-verbal cu privire la contravenţie din 16.06.2026 întocmit de agentul constatator al IP Criuleni, constată că potrivit prevederilor art. 400 alin. (4) Cod contravențional, contravențiile prevăzute la art. 63 alin. (2) Cod contravențional se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliţiei. Potrivit dispoziției art.400 alin.(5) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie prevăzut la 63 alin. (2) Cod contravențional se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente. Ori, din norma art. 395 alin. (1) pct. (1) lit. b) Cod contravențional, rezultă că instanţa de judecată examinează toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi cauzele contravenţionale prevăzute la art.61, 63–66, 316–318[1], 320, 336, astfel instanţa consideră justificat a reţine spre examinare cauza de referință.

Aprecierea instanței:

Examinând materialele cauzei, apreciind probele administrate la materialele dosarului în raport cu cadrul legal în vigoare, instanţa de judecată constată următoarele.

Conform art. 458 Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale şi alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar potrivit prevederilor art. 394 alin. 2 şi art. 460 Cod contravenţional, instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale prin decizie (hotărâre) asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

Potrivit art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

În conformitate cu art. 10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform art. 375 alin.(1) Cod contravențional, persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

În conformitate cu art. 375 alin.(3) Cod contravențional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absent a lui.

În speță, prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 303523 din 16 iunie 2026, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Criuleni (în continuare – IP Criuleni), Oleg Chirilov, a reținut în sarcina lui Ceban Maria faptul comiterii contravenției prevăzute de articolul 63 alineatul (2) Cod Contravenţional, în următoarele circumstanțe: la data de 14 iunie 2026, aflându-se în sat.*****, raionul *****, Ceban Maria nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiunile de întreținere, educare și instruire a copilului minor – *****i, a.n.*****, manifestat prin aceea că în lipsă de supraveghere asupra fiului său, ***** a pătruns în gospodăria cet.Verdeș Vasile unde a deteriorat un geam de la casă, cauzându-i ultimului o pagubă în valoare de 2000 lei.

Pentru a susține învinuirea incriminată lui Ceban Maria pe caz, agentul constatator a administrat cu titlu de probatoriu un șir de mijloace materiale de probă, care au fost supuse cercetării în cadrul ședinței de judecată, nemijlocit, și anume: - informația nr.2793 din 14 iunie 2026, parvenită la Serviciul de Gardă al IP Criuleni, din partea lui lui Dedeș Vasile, care a comunicat că *****i i-a deteriorat geamul de la casă cu o piatră, posibil ar fi comis și un furt din domiciliu; - cererea lui Verdeș Vasile din 15 iunie 2026, prin care a solicitat intervenția organelor de poliție în raport cu persoana necunoscută, care la 14.06.2026 i-a deteriorat sticla de la geamul casei cu ajutorul unei pietre, cauzându-i un prejudiciu în sumă de 2000 de lei; - procesul-verbal de audiere a victimei Verdeș Vasile din 15 iunie 2026; - procesul-verbal de cercetare la fața locului, cu anexe tabele fotografice, prin care a fost examinat domiciliul lui Verdeș Vasile, fiind stabilit că un geam de la casă a fost deteriorat prin spargere cu ajutorul unei pietre de dimensiuni vizibil mari; - procesul-verbal de audiere a lui Ceban Maria din 16.06.2026, care explică că fiul său *****i se comportă problematic, comițând mai multe furturi în localitate, deteriorări de bunuri, și altele; - fișa de sesizare nr.241 din 17.06.2026, în privința cazului minorului *****i, care a pătruns în gospodăria lui Verdeș Vasile și a deteriorat sticla de la geam; - procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI07 303523 din 16.06.2026, întocmit în privința lui Ceban Maria pe semnele contravenției prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravențional, cu prezența acesteia, ultima recunoscându-și vinovăția, drept dovadă contrasemnând fiecare rubrică.

Analizând întregul probatoriu administrat în cauză, prin prisma prezumţiei de nevinovăţiei de care se bucură persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, instanţa conchide că, în cadrul şedinţei de judecată s-a dovedit fără echivoc faptul că Ceban Maria a săvârşit contravenţia prevăzută de art. 63 alin. (2) din Codul contravenţional. Procesul-verbal a fost perfectat în prezența făptuitoarei, aceasta nu a formulat însă careva obiecții, ci a indicat că recunoaşte săvârşirea contravenţiei.

Norma reglementată de art. 63 alin. (2) Cod contravențional, incriminează – neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, dacă au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerşitul ori săvîrşirea de către acesta a unei fapte socialmente periculoase, se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Luând în considerare circumstanțele de fapt și de drept expuse supra, instanța de judecată constată că Ceban Maria se face vinovată de săvârșirea faptei contravenționale imputate, acțiunile acesteia fiind corect încadrate juridic în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (2) din Codul contravențional.

În acest sens, instanța reține că **minorul *****i, a.n.*****, a săvârșit o faptă socialmente periculoas**ă, manifestată prin deteriorarea unor bunuri care constituie proprietatea

privată a unei alte persoane (deteriorarea unui geam prin spargere cu ajutorul unei pietre), și anume a lui Verdeș Vasile.

Prin natura sa, aceste acțiuni ale minorului în cauză, denotă existența unui comportament necorespunzător al minorului, care impunea din partea părintelui exercitarea efectivă și corespunzătoare a obligațiilor de educare, supraveghere și întreținere.

Or, în calitate de părinte al minorului, Mariei Ceban îi revenea obligația de a asigura educarea corespunzătoare a acestuia, de a exercita o supraveghere efectivă asupra conduitei sale și de a întreprinde măsurile necesare pentru prevenirea manifestărilor antisociale. Din circumstanțele constatate în cadrul examinării cauzei rezultă că aceste obligații nu au fost îndeplinite în mod corespunzător.

Instanța apreciază că neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor părintești a creat condiții favorabile pentru manifestarea unui comportament contrar normelor sociale și juridice de către minor, conduită care s-a materializat, în speță, prin deteriorarea bunurilor ce aparțin lui Verdeș Vasile.

Instanța consideră relevant faptul că răspunderea contravențională a lui Ceban Maria nu este atrasă pentru fapta nemijlocit săvârșită de minor, ci pentru propria sa conduită culpabilă, exprimată prin neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor părintești. Prin urmare, comportamentul minorului reprezintă, în speță, circumstanța care confirmă consecințele neîndeplinirii corespunzătoare de către părinte a obligațiilor sale legale de educare și supraveghere.

În acest context, instanța apreciază că există o legătură cauzală între neîndeplinirea corespunzătoare de către Ceban Maria a obligațiilor părintești și conduita antisocială manifestată de minorul *****i, aceasta din urmă concretizându-se în deteriorarea bunurilor proprietate privată a lui Verdeș Vasile.

Prin urmare, instanța constată că, prin acțiunile/inacțiunile sale, Ceban Maria a admis neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor privind educarea și supravegherea copilului minor, fapt ce a contribuit la manifestarea conduitei antisociale a acestuia.

Respectiv, conduita constatată corespunde elementelor faptei contravenționale prevăzute de art. 63 alin. (2) din Codul contravențional.

În consecință, instanța de judecată conchide că vinovăția lui Ceban Maria în săvârșirea contravenției imputate este demonstrată prin probele administrate în cauză, care, fiind apreciate în ansamblu și prin coroborare, conduc în mod neîndoielnic la concluzia că aceasta nu și-a îndeplinit în mod corespunzător obligațiile părintești ce îi reveneau față de minorul *****i, fapt ce a condus la comiterea de către ultimul a unei fapte socialmente periculoase.

De menționat că, în exercitarea autorității părintești, părintele are nu doar obligația de a asigura copilului condițiile materiale necesare dezvoltării sale, ci și responsabilitatea de a-l educa, îndruma și supraveghea în vederea formării unei conduite conforme normelor morale și juridice ale societății.

Educația unui minor presupune **transmiterea și consolidarea unor valori fundamentale**, precum respectul față de demnitatea și drepturile celorlalți, respectarea proprietății private, responsabilitatea pentru propriile fapte, corectitudinea și **respectarea normelor de conviețuire socială**.

Respectarea proprietății private reprezintă una dintre regulile elementare ale bunei conviețuiri sociale, iar deteriorarea deliberată a bunurilor altuia, afectează în mod direct drepturile acestuia și poate atrage, în condițiile legii, răspunderea juridică a persoanei care a săvârșit fapta.

În același timp, împrejurarea că minorul nu a atins vârsta prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii contravenționale sau penale, nu înlătură obligația părintelui de a-i asigura o educație și supraveghere corespunzătoare. Dimpotrivă, tocmai particularitățile vârstei minorului impun din partea părintelui o atenție sporită asupra comportamentului acestuia, asupra anturajului, conduitei și formării sale morale și sociale.

Astfel, conduita făptuitoarei Ceban Maria trebuie apreciată prin prisma obligației sale de a întreprinde măsuri rezonabile și efective pentru educarea și supravegherea fiului său minor *****i, inclusiv prin formarea unei atitudini de respect față de proprietatea altor persoane și față de normele de conviețuire socială.

În aceeași ordine de idei, statuând asupra vinovăției lui Ceban Maria în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin.(2) Cod contravențional, instanța de judecată purcede la individualizarea sancţiunii contravenţionale, urmând a ține cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei, dar şi de circumstanţele atenuante şi de cele agravante.

Careva cauze privind înlăturarea caracterului contravențional al faptei și răspunderii contravenționale conform articolelor 19, 26 Cod contravențional, nu au fost stabilite.

Astfel, cu referire la cele enunţate supra şi având în vedere că vinovăţia lui Ceban Maria în săvârşirea contravenţiei precizate în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI07 303523 din 16.06.2026, este dovedită în întregime, instanţa de judecată consideră raţional ca în privinţa acesteia să fie aplicată o sancţiune contravenţională în concordanţă cu acţiunile sale contravenţionale şi potrivit gravităţii contravenţiei săvârşite, astfel că sancţiunea ce urmează să i se aplice contravenientei să fie sub formă de amendă, a cărei mărime se va încadra în limita sancţiunii prevăzute de norma materială contravenţională relevantă, în mărime de 12 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 600 lei. Or, însuși făptuitoarea a indicat în explicațiile făcute la 16.06.2026 că fiul ei minor nu este la prima abatere de acest gen, anterior comițând și alte fapte prejudiciabile similare.

Mai mult, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea făptuitoarei, ori ultima în calitate de părinte, cunoscând că minorul aflat la întreţinerea sa a manifestat o atitudine şi un comportament delicvent, urmează să întreprindă acţiuni de supraveghere şi educare a acestuia, pentru a reduce comportamentul său deviant, inclusiv întru prevenirea în viitor săvârşirea de noi fapte contravenţionale atât de către minor, cât şi de către alte persoane.

În ceea ce privește sancțiunea aplicabilă, instanța apreciază că în circumstanțele cauzei, aplicarea unei amenzi contravenționale părintelui minorului reprezintă o măsură proporțională, necesară și eficientă.

Amenda are un rol esențial în restabilirea echității sociale, deoarece transmite un semnal clar că normele de conviețuire trebuie respectate și că încălcarea lor, chiar de către minori, atrage consecințe juridice concrete pentru persoanele responsabile de supravegherea și educarea acestora.

Prin aplicarea unei sancțiuni pecuniare, statul reafirmă caracterul obligatoriu al responsabilității parentale și importanța prevenției în educarea copiilor. Este o formă de responsabilizare indirectă a părinților, care trebuie să înțeleagă că pasivitatea lor în îndeplinirea atribuțiilor legale poate avea urmări concrete nu doar pentru copii, ci și pentru ei înșiși.

Totodată, sancțiunea are un caracter preventiv general, întrucât contribuie la descurajarea altor părinți de a adopta o atitudine neglijentă în raport cu obligațiile față de copii, și un caracter preventiv special, întrucât urmărește corectarea comportamentului părintelui sancționat, astfel

încât pe viitor să asigure un mediu educațional adecvat, care să împiedice recidiva minorei sau comiterea de noi fapte antisociale.

Prin urmare, aplicarea amenzii nu are un scop punitiv în sine, ci reprezintă un instrument juridic de echilibrare a raporturilor sociale afectate de fapta ilicită și de prevenire a generării unor cauze similare în viitor.

Totodată, se aduce la cunoştinţă contravenientei că conform prevederilor art. 34 Cod contravenţional, în cazul achitării amenzii în cel mult de 3 zile lucrătoare, mărimea acesteia se reduce în jumătate, iar în cazul neexecutării sancţiunii în decursul a 30 zile, aceasta poate fi dublată sau comutată cu o pedeapsă mai aspră, inclusiv şi arest contravenţional.

Se somează contravenientul asupra faptului că potrivit prevederilor art. 315 Cod de executare „amenda se achită de către contravenient în mod benevol, în termen de 30 de zile de la data aplicării ei", ori în cazul neexecutării benevole în termenul stabilit de lege a sancțiunii aplicate, urmează a fi remis executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită.

Reieşind din cele expuse și conducându-se de prevederile articolelor 34, 452, 456-462, 465 Cod contravenţional, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ș t e :

Se recunoaște vinovată **Ceban Maria** *****, născută la *****, IDNP: *****, în comiterea contravenției prevăzute de articolul 63 alineatul (2) Cod contravențional și în baza normei indicate, i se aplică sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 12 (douăsprezece) unități convenționale, echivalentul sumei de 600 (șase sute) lei.

Se explică contravenientei **Ceban Maria** ***** că, potrivit articolului 34 alineatul (3) Cod contravenţional, contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, deci 300 (trei sute) de lei, dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Se somează contravenienta **Ceban Maria** *****, asupra faptului că, în corespundere cu prevederile articolului 315 alineatele (1) și (3) din Codul de executare, amenda se achită de către contravenient în mod benevol, în termen de 30 de zile de la data aplicării ei, iar în caz contrar, după expirarea termenului de executare benevolă, instanța de judecată trimite executorului judecătoresc documentul executoriu (hotărârea) pentru încasarea silită a amenzii.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Criuleni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul /semnat/ Arapu-Buţco Alina

Copia veridică
Judecătorul Arapu-Buțco Alina